



EUROPEAN COMMISSION  
HEALTH & CONSUMERS DIRECTORATE-GENERAL

Unit 04 - Veterinary Control Programmes

SANCO/12884/2010

***Programmes for the eradication, control and monitoring of certain animal diseases and zoonoses***

## **Surveillance and Eradication programme of Bluetongue**

**Approved\* for 2011 by Commission Decision 2010/712/EU**

**Greece**

\* in accordance with Council Decision 2009/470/EC

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΡΡΟΪΚΟΥ ΠΥΡΕΤΟΥ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ  
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΡΟΣ ΕΓΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2011**

**Τυπικές απαντήσεις για την υποβολή του προγράμματος**

**1. Ταυτότητα του προγράμματος**

Κράτος μέλος: Ελλάς

Ασθένεια: Καταρροϊκός πυρετός (πρόγραμμα επιτήρησης στα μηρυκαστικά)

Αίτηση κοινοτικής συγχρηματοδότησης για: έτος 2011

Αριθμός πρωτοκόλλου: 240902/12-04-2010

Αρμόδιος:

Τμήμα Αοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων (Διεύθυνση Υγείας των Ζώων)

Σπ. Ντουντουνάκης τηλ: 0030 210 8836420 / 8835420

fax: 0030 210 2125719, e-mail: [vetserv@ath.forthnet.gr](mailto:vetserv@ath.forthnet.gr)

Ημερομηνία αποστολής στην Επιπροπή: 20 Απριλίου 2010

**2. Στοιχεία για την επιδημιολογική εξέλιξη της ασθένειας:**

**A. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει την κλινική, ορολογική και εντομολογική επιτήρηση.**

- i. Η κλινική επιτήρηση συνίσταται στον κλινικό έλεγχο όλων των μηρυκαστικών της περιοχής αρμοδιότητας κάθε Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, καθώς και σε άλλα ευαίσθητα είδη (ελάφια, ζαρκάδια), που ενδέχεται να εκτρέφονται στην ίδια περιοχή. Ο έλεγχος συνίσταται στη διερεύνηση της παρουσίας των τυπικών κλινικών συμπτωμάτων της ασθένειας (Πίνακας 1).
- ii. Η ορολογική επιτήρηση θα εφαρμοσθεί σε είκοσι δύο (22) Νομούς (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III). Επιλέγονται τα βοοειδή-μάρτυρες, τα οποία σχηματίζουν ομάδες των πέντε (5) και επτά (7) ζώων εκάστη και τοποθετούνται σε δέκα (10) και είκοσι (20) διαφορετικές εκτροφές αντίστοιχα, οι οποίες είναι διάσπαρτες σε όλη την έκταση των Νομών (Πίνακας 2).
- iii. Η εντομολογική επιτήρηση θα εφαρμοσθεί σε οκτώ (8) Νομούς (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III). Προβλέπεται, σε κάθε Νομό, η εγκατάσταση και λειτουργία μίας (1) τουλάχιστον εντομοπαγίδας σε εκτροφή βοοειδών, προβάτων ή αιγών (Πίνακας 3).

**Πίνακας 1**

ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ		ΑΡΙΘΜΟΣ ΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	
	ΒΟΟΕΙΔΗ	ΠΡΟΒΑΤΑ-ΑΙΓΕΣ	ΒΟΟΕΙΔΗ	ΠΡΟΒΑΤΑ-ΑΙΓΕΣ
54	250	2.600	40	400

**Πίνακας 2**

ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΤΡΟΦΩΝ/ΝΟΜΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ Β-ΜΑΡΤΥΡΩΝ/ΕΚΤΡΟΦΗ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΤΡΟΦΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ Β-ΜΑΡΤΥΡΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΟΡΟΛΟΓ.ΕΞΕΤ.
11	10	5	110	550	6.600
11	20	7	220	1.540	18.480
ΣΥΝΟΛΑ	22		330	2.090	25.080

**Πίνακας 3**

ΑΡΙΘΜΟΣ ΝΟΜΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΓΙΔΩΝ/ΝΟΜΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ/ΜΗΝΑ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ (ΜΗΝΕΣ)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
8	1	2	8	128

**Β.** Στο πρόγραμμα προβλέπεται και η ορο-επιτήρηση των εισερχόμενων-εισαγόμενων στη χώρα βοοειδών και προβάτων αναπαραγωγής και πάχυνσης προερχόμενα από προσβεβλημένες από Κ.Π. τρίτες χώρες ή κράτη μέλη.

**Γ.** Τα κυριότερα μέτρα του προγράμματος είναι:

- i. ορολογικές εξετάσεις και όπου κρίνεται απαραίτητο ιολογικές και μοριακές εξετάσεις,
- ii. εξέταση και ταξινόμηση των εντόμων-φορέων που παγιδεύονται στις εντομοπαγίδες,
- iii. τα βοοειδή-μάρτυρες που καθίστανται οροθετικά κατά τη διάρκεια της επιτήρησης, σφάζονται προς κατανάλωση στο πλησιέστερα σφαγείο και αντικαθίστανται από ισάριθμα ορο-αρνητικά ζώα.

### **3. Περιγραφή του προγράμματος**

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει:

#### **A. ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ**

- 1) Διενεργείται κλινικός έλεγχος σε όλα τα μηρυκαστικά της περιοχής αρμοδιότητας κάθε Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, καθώς και σε άλλα ευαίσθητα είδη (ελάφια, ζαρκάδια), που ενδέχεται να εκτρέφονται στην ίδια περιοχή. Ο έλεγχος συνίσταται στη διερεύνηση της παρουσίας των τυπικών κλινικών συμπτωμάτων της νόσου.
- 2) Η κλινική επιτήρηση διενεργείται από τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Αρχές της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.
- 3) Η κλινική επιτήρηση ασκείται:
  - i. σε όλες τις εκτροφές της χώρας που διατηρούν ευαίσθητα στον Κ.Π. είδη ζώων (συμπεριλαμβανομένων των κλειστών ή πειραματικών ποιμνίων που διατηρούνται σε Κέντρα, Ινστιτούτα ή φορείς που τελούν υπό την εποπτεία εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της χώρας ή του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων) στα πλαίσια των συνήθων κτηνιατρικών δραστηριοτήτων (παροχή περιθαλψης, εφαρμογή προγραμμάτων ελέγχου/εκρίζωσης νοσημάτων, έκδοση ή έλεγχο εγγράφων ή υγειονομικών πιατοποιητικών κ.τ.λ.).
  - ii. στις εκτροφές που έχουν εισέλθει βοοειδή, αίγες και πρόβατα, που κατάγονται από χώρες ή κράτη μέλη όπου έχουν εκδηλωθεί κρούσματα Κ.Π., διενεργείται ατομικός κλινικός έλεγχος.
- 4) Επί εντοπισμού κλινικών συμπτωμάτων λαμβάνονται άμεσα δείγματα αίματος για ορολογικές και ιολογικές εξετάσεις στα ζώα της εκτροφής και ενημερώνεται άμεσα το τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων, της Διεύθυνσης Υγείας Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

#### **B. ΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ**

##### **1. Ορο-επιτήρηση βοοειδών-μαρτύρων**

- a) Επιλέγονται τα βοοειδή-μάρτυρες, τα οποία σχηματίζουν ομάδες των πέντε (5) και εππά (7) ζώων εκάστη και τοποθετούνται σε δέκα (10) και είκοσι (20) διαφορετικές εκτροφές αντίστοιχα, οι οποίες είναι διάσπαρτες σε όλη την έκταση των Νομών: Δωδεκανήσου, Σάμου, Χίου, Λέσβου, Έβρου, Ροδόπης, Ξάνθης, Δράμας, Σερρών, Κιλκίς, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Θεσπρωτίας, Πρεβέζης, Ηρακλείου, Λασιθίου, Ηλείας, Μεσσηνίας, Λακωνίας, Μαγνησίας, Καρδίτσας και Φθιώτιδας (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III).

- β) Η επιλογή των ανωτέρω αναφερόμενων Νομών έγινε με κριτήριο την ανάγκη της άμεσης ανίχνευσης της κυκλοφορίας του ιού του Κ.Π. λόγω αυξημένου κινδύνου εμφάνισης της νάσου στους Νομούς αυτούς και αφού ελήφθησαν υπόψη:
- τα στοιχεία της επιζωστίας του Κ.Π. στην Ελλάδα των ετών 1998-1999 και 2001,
  - η γεωγραφική θέση των Νομών αυτών,
  - κλιματολογικοί και άλλοι παράγοντες.
- γ) Οι εκτράφες, στις οποίες τοποθετούνται τα βοοειδή-μάρτυρες, εκτός του ότι πρέπει να είναι διάσπαρτες σε όλη την έκταση του Νομού, πρέπει να βρίσκονται, αν αυτό είναι εφικτό, κοντά σε παλαιότερες διαπιστωμένες εστίες του Κ.Π. καθώς και σε βιότοπους των εντόμων-φορέων.
- δ) Ο αριθμός των βοοειδών-μαρτύρων/εκτροφή καθώς και ο αριθμός των εκτροφών/Νομό που συμμετέχουν στην ορολογική επιτήρηση είναι ανάλογος και αντιπροσωπευτικός του αριθμού των βοοειδών, ηλικίας άνω των δώδεκα (12) μηνών, που εκτρέφονται σε κάθε Νομό.
- ε) Τα επιλεγέντα βοοειδή-μάρτυρες πρέπει:
- να είναι ορο-αρνητικά στον ιό του Κ.Π.,
  - ηλικίας από έξι (6) μηνών έως δύο (2) ετών και
  - να φέρουν ατομική σήμανση.
- στ) Στα βοοειδή-μάρτυρες δεν γίνονται ψεκασμοί με εντομο-απωθητικά καθ' όλη τη διάρκεια της ορο-επιτήρησης.
- ζ) Τα βοοειδή-μάρτυρες υποβάλλονται σε τακτική ανά μήνα δειγματοληψία αίματος καθ'όλη τη διάρκεια του έτους και τα δείγματα εξετάζονται για την ανίχνευση αντισωμάτων / ή και απομόνωση του ιού του Κ.Π.
- η) Τα βοοειδή-μάρτυρες που καθίστανται οροθετικά κατά τη διάρκεια της επιτήρησης, σφάζονται προς κατανάλωση στο πλησιέστερο σφαγείο και αντικαθίστανται από ισάριθμα ορο-αρνητικά ζώα, που πληρούν τις προϋποθέσεις των σημείων ε) στοιχεία ii) και iii) και στ), ώστε να διατηρηθεί σταθερός ο αριθμός των ζώων της ομάδας.

## 2. Ορο-επιτήρηση εισερχόμενων στη χώρα βοοειδών και προβάτων

Στα βοοειδή και τα πρόβατα αναπαραγωγής και πάχυνσης, που εισέρχονται στην Ελλάδα, προερχόμενα από προσβεβλημένες από Κ.Π. χώρες, λαμβάνονται δείγματα αίματος.

Η αποστολή των δειγμάτων αίματος στο αρμόδιο Εργαστήριο συνοδεύεται από το Δελτίο απαστολής (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Α').

## Γ. ΕΝΤΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ

### 1. Επιτήρηση εντόμων-φορέων

- α) Προβλέπεται η εγκατάσταση και λειτουργία μίας (1) τουλάχιστον εντομοπαγίδας σε εκτροφή βοοειδών, προβάτων ή αιγών στους Νομούς: Δωδεκανήσου (Ρόδος), Λέσβου, Έβρου, Ξάνθης, Σερρών, Θεσσαλονίκης, Θεσπρωτίας και Ηρακλείου (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III).
- β) Η θέση εγκατάστασης της εντομοπαγίδας επιλέγεται με βάση, αφενός μεν τη διαθέσιμη υποδομή (παροχή ηλεκτρικού ρεύματος), αφετέρου δε τη γειτνίαση με τους πιθανούς βιότοπους των εντόμων-φορέων.
- γ) Ο αριθμός των εντομοπαγίδων που εγκαθίσταται σε κάθε Νομό, η θέση εγκατάστασης αλλά και η προσθήκη ενδεχομένως άλλων Νομών στον κατάλογο της επιτήρησης των εντόμων-φορέων μπορούν να δισφοροποιούνται ανάλογα με τα αποτελέσματα της επιτήρησης και την εκτίμηση του υπεύθυνου του

- Εργαστηρίου της Παρασιτολογίας όπου πραγματοποιείται η ταυτόποίηση και η ταξινόμηση των εντόμων-φορέων.
- δ) Τα έντομα-φορείς που παγιδεύονται στις εντομοπαγίδες εξετάζονται, ταξινομούνται δύο (2) φορές το μήνα από την 1<sup>η</sup> Απριλίου έως την 30<sup>η</sup> Νοεμβρίου και καταγράφονται στην Έκθεση εντομολογικής επιτήρησης (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Β').
- ε) Τα έντομα-φορείς που συλλέγονται στις εντομοπαγίδες εξετάζονται επίσης, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο, για την απομόνωση του ιού, στο Εργαστήριο της Ιολογίας.

## 2. Μέτρα καταπολέμησης των εντόμων-φορέων

Τα μέτρα ελέγχου των εντόμων-φορέων αποβλέπουν στην, κατά το δυνατόν, μείωση του αριθμού των ενηλίκων εντόμων κατά την περίοδο του πολλαπλασιασμού, με στόχο τη μείωση του πληθυσμού των φορέων του ιού κατά την περίοδο υψηλής δραστηριότητας. Η καταπολέμηση των εντόμων-φορέων εφαρμόζεται στους Νομούς, εφόσον διαπιστώνεται κυκλοφορία του ιού του καταρροϊκού πυρετού, υπό την εποπτεία των Κτηνιατρικών Αρχών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

- α) ψεκασμό με εγκεκριμένο εντομο-απωθητικό κυρίως των βοοειδών, των αντικειμένων, σκευών, εργαλείων και χώρων εντός και πέριξ των εγκαταστάσεων, με φροντίδα και ευθύνη του παραγωγού και
- β) ψεκασμό με εγκεκριμένο και κατάλληλο εντομοκτόνο ή εντομο-απωθητικό των πιθανών βιοτόπων ή τόπων αναπαραγωγής των εντόμων-φορέων με φροντίδα και ευθύνη της Νομαρχίας η οποία παρέχει τα υλικά μέσα και το απαραίτητο προσωπικό.

Οι τεχνικές λεπτομέρειες και οδηγίες εφαρμογής των ανωτέρω μέτρων καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Γ'. Οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων τηρούν αναλυτικά στοιχεία εφαρμογής των μέτρων εντομοπροστασίας σύμφωνα με ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Δ' και κοινοποιούνται, εφόσον ζητηθεί, στο Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων, της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

## 4. Μέτρα του προγράμματος που υποβλήθηκε

### 4.1 Περίληψη των μέτρων στο πλαίσιο του προγράμματος

Διάρκεια του προγράμματος: Ένα (1) έτος

Έλεγχοι: κλινική, ορολογική και εντομολογική επιτήρηση.

Δοκιμές: Ορολογικές και όπου κρίνεται απαραίτητο ιολογικές-μοριακές εξετάσεις.

Τα έντομα-φορείς που συλλέγονται στις εντομοπαγίδες εξετάζονται επίσης, όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο, για την απομόνωση του ιού.

Μέτρα: Σφαγή των βοοειδών-μαρτύρων που καθίστανται ορθοθετικά κατά τη διάρκεια της επιτήρησης.

Έλεγχος, επιτήρηση και εξάλειψη (όταν επιβεβαιώθει επίσημα η εμφάνιση του καταρροϊκού πυρετού).

### 4.2 Οργάνωση, εποπτεία και ρόλος όλων των ενδισφερόμενων που εμπλέκονται στο πρόγραμμα:

## **ΦΟΡΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ-ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ**

### **1. Το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**

- α) Μεριμνά για την σύνταξη, τον συντονισμό και τη διαχείριση του προγράμματος σε ολόκληρη τη χώρα, τόσο κατά τις επιμέρους διατάξεις του, όσο και στο σύνολό του.
- β) Σε συνεργασία με τις αρχές και τους φορείς των παραγράφων 2, 3 και 4 συλλέγει, επεξεργάζεται και ερμηνεύει τα κλινικά, εργαστηριακά και επιδημιολογικά στοιχεία που προκύπτουν από την εφαρμογή του προγράμματος σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.
- γ) Σε συνεργασία με τα Εργαστήρια των παραγράφων 2 και 3, καθορίζει τα μέτρα της επιτήρησης του Κ.Π. (παθητική-ενεργητική επιτήρηση) και της εντομολογικής επιτήρησης.
- δ) Συνδράμει στην οργάνωση του ετήσιου προγραμματισμού των δειγματοληψιών από τις Κτηνιατρικές Αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, όταν αυτό ζητηθεί, καθώς και στην αποτελεσματικότερη διενέργεια της επιδημιολογικής έρευνας σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος.
- ε) Χειρίζεται, στα πλαίσια των αρμόδιων Κοινωνικών οργάνων και Διεθνών οργανισμών, όλα τα θέματα που σχετίζονται με τα αντικείμενα, τους στόχους και τα αποτελέσματα του προγράμματος.
- στ) Ορίζει ή τροποποιεί τους φορείς εφαρμογής του προγράμματος και προσδιορίζει τις αρμοδιότητες και υποχρεώσεις αυτών ανάλογα με τις ανάγκες του προγράμματος.
- ζ) Οργανώνει και συμμετέχει σε ενημερωτικές εκστρατείες κτηνιάτρων και κτηνοτρόφων που διοργανώνονται ανά τη χώρα για την ευαισθητοποίηση και αποτελεσματικότερη διάγνωση του καταρροϊκού πυρετού.

### **2. Το Εργαστήριο Ιολογίας (Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τον Κ.Π.) του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**

#### **2.1. Το Εργαστήριο Ιολογίας του Ινστιτούτου Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, είναι το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τον Κ.Π., όπως αυτό ορίστηκε στο άρθρο 15 του Πραεδρικού Διατάγματος 33/2003 (Α' 34) σε συμμόρφωση προς την οδηγία 2000/75/EK του Συμβουλίου (Ε.Ε. αρ. L 327 22-12-2000 σελίδα 74) για:**

- τις ορολογικές διαγνωστικές μεθόδους που εφαρμόζονται στην Ελλάδα, όπως αναφέρονται στο Εγχειρίδιο Προδιαγραφών για Διαγνωστικές Δοκιμές και Εμβόλια του ΟΙΕ (Έκδοση 2008) για ανίχνευση αντισωμάτων κατά του ιού του Κ.Π. (c-ELISA),
- τις ιολογικές εξετάσεις που εφαρμόζονται στην Ελλάδα, όπως αναφέρονται στο Εγχειρίδιο Προδιαγραφών για Διαγνωστικές Δοκιμές και Εμβόλια του ΟΙΕ (Έκδοση 2008) (απομόνωση του ιού σε εμβρυοφόρα αβγά δρυθας ή /και κυτταροκαλλιέργειες),
- τις ανασολογικές διαγνωστικές μεθόδους που εφαρμόζονται στην Ελλάδα, όπως αναφέρονται στο εγχειρίδιο διαγνωστικών δοκιμών και εμβολίων του ΟΙΕ (Έκδοση 2008) (οροτυποποίηση του ιού του Κ.Π.),
- τις μοριακές δοκιμές για ανίχνευση γενετικού υλικού του ιού (δοκιμή PCR),

- την απομόνωση του ιού από τα συλληφθέντα στις εντομοπαγίδες έντομαφορείς.

**Αρμόδιος :** Όλγα Μαγγανά

**Διεύθυνση :** Νεαπόλεως 25

Αγία Παρασκευή

153 10 Αττική

**Τηλέφωνο :** 210 6011499

**fax :** 210 6011499

**e-mail :** viruslab. ath @gmail.com

## 2.2. Αρμοδιότητες και υποχρεώσεις

- Συνεργάζεται με το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων, της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την επιλογή των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων στις οποίες θα εφαρμοσθεί η ορολογική επιπτήρηση (ενεργητική επιπτήρηση).
- Προβαίνει στην εξέταση των δειγμάτων αίματος από τα βοοειδή-μάρτυρες καθώς και από τα βοοειδή και τα πρόβατα που εισέρχονται στην Ελλάδα από προσβεβλημένες από Κ.Π. χώρες, με την εφαρμογή εγκεκριμένων ορολογικών μεθόδων, στα πλαίσια της ενεργητικής επιπτήρησης.
- Προβαίνει στην εξέταση δειγμάτων αίματος ή όλων παθολογικών υλικών από πρόβατα, αίγες και βοοειδή, με την εφαρμογή εγκεκριμένων ορολογικών μεθόδων, από τα κλινικά ύποπτα ζώα όλων των εκτροφών της χώρας στα πλαίσια της παθητικής επιπτήρησης.
- Προβαίνει στην εξέταση των συλληφθέντων στις εντομοπαγίδες εντόμων-φορέων για την απομόνωση του ιού του Κ.Π.
- Προωθεί, όποτε κρίθει αναγκαίο, επιβεβαιωμένα θετικά δείγματα στο Κοινοτικό Έργαστήριο Αναφοράς για περαιτέρω εξετάσεις.
- στ)Σε συνεργασία με τις Αρχές και Φορείς των παραγράφων 1 και 4, επεξεργάζεται και ερμηνεύει τα εργαστηριακά αποτελέσματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του προγράμματος, ενημερώνει και προωθεί αυτά στο Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων, της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
- ζ) Ενημερώνει άμεσα τηλεομοιοτυπικά την ενδιαφερόμενη Αρχή και κατόπιν εγγράφως σχετικά με τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων που πραγματοποιεί.
- η) Συνδράμει τις Κτηνιατρικές Αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων στη διενέργεια επιδημιολογικής έρευνας σε κάθε περίπτωση ορομετατροπής.
- θ) Τηρεί αρχείο των εργαστηριακών εξετάσεων που πραγματοποιεί και των ενεργειών στις οποίες προβαίνει κατ' εφαρμογή του προγράμματος.
- ι) Παρακολουθεί και ενημερώνεται επί των διεθνών επιστημονικών εξελίξεων στον ταμέα διάγνωσης και ελέγχου του Κ.Π. και προσαρμόζει ανάλογα τις διαγνωστικές μεθόδους και τα πρωτόκολλα που εφαρμόζει.
- ια) Συνεργάζεται με το Κοινοτικό Έργαστήριο Αναφοράς για οποιαδήποτε καινούργια δεδομένα αναφορικά με τις διαγνωστικές δοκιμές και υφίσταται έλεγχο από αυτό με τεστ αξιολόγησης ικανοτήτων (proficiency test) για όλες τις διαγνωστικές δοκιμές που εφαρμόζονται.
- ιβ) Συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και παρέχει τη συνδρομή

του σε επιθεωρήσεις ή άλλους ελέγχους που πραγματοποιούνται στη χώρα από υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

### **3. Το Εργαστήριο Παρασιτολογίας του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**

3.1 Το Εργαστήριο Παρασιτολογίας, του Ινστιτούτου Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων, του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ορίζεται ως το αρμόδιο εργαστήριο για την ταυτοποίηση και ταξινόμηση των εντόμων-φορέων που παγδεύονται στις εντομοπαγίδες.

Αρμόδιος : Μιχάλης Πατακάκης

Διεύθυνση : Νεαπόλεως 25  
Αγία Παρασκευή

153 10 Αττική

Τηλέφωνο : 210 6080838

fax : 210 6080838

e-mail : mipatakakis@gmail.com

### **3.2 Αρμοδιότητες και Υποχρεώσεις**

- a) Συνεργάζεται με το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων, της Διεύθυνσης Υγείας των ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την επιλογή των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων στις οποίες θα εφαρμοσθεί η εντομολογική επιτήρηση καθώς και για τον αριθμό των εντομοπαγίδων που θα εγκατασταθούν σε κάθε Νομό.
- β) Προβαίνει στην προετοιμασία των εντομοπαγίδων και την αποστολή αυτών στις αρμόδιες Κτηνιατρικές Αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Ο αριθμός των εντομοπαγίδων ανά Νομό, η θέση εγκατάστασης αυτών αλλά και η προσθήκη ενδεχομένως άλλων Νομών στο πρόγραμμα της εντομολογικής επιτήρησης μπορούν να διαφοροποιούνται ανάλογα με τα στοιχεία της επιτήρησης και την εκτίμηση του υπεύθυνου του Εργαστηρίου Παρασιτολογίας.
- γ) Προβαίνει, σε συνεργασία με τις αρμόδιες Κτηνιατρικές Αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων στην επιλογή της θέσης εγκατάστασης της εντομοπαγίδας στην έκτραφή λαμβάνοντας υπόψη:
  - i. τη διαθέσιμη υπόδομή (παροχή ηλεκτρικού ρεύματος) και
  - ii. τη γειτνιάση με πιθανούς βιότοπους των εντόμων-φορέων.
- δ) Παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη στους ιδιοκτήτες των εκτροφών για την τακτική επιβλεψη της λειτουργίας και σωστής συντήρησης της εντομοπαγίδας και άμεση ειδοποίηση του υπεύθυνου του Εργαστηρίου για τυχόν πρόβλημα.
- ε) Τηρεί αρχείο των εξετάσεων ταυτοποίησης και ταξινόμησης των συλληφθέντων εντόμων-φορέων που πραγματοποιεί.
- στ) Σε συνεργασία με τις Αρχές και Φορείς των παραγράφων 1 και 4, επεξεργάζεται και ερμηνεύει τα αποτελέσματα της εντομολογικής επιτήρησης και προωθεί αυτά στο Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων, της Διεύθυνσης Υγείας των ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
- ζ) Συνεργάζεται με τις αρμόδιες αρχές της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και παρέχει τη συνδρομή

του σε επιθεωρήσεις ή άλλους ελέγχους που πραγματοποιούνται στη χώρα από υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

#### 4. Οι Κτηνιατρικές Αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων

- α) Οι Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που συμμετέχουν στο πρόγραμμα είναι υπεύθυνες για την οργάνωση, συντονισμό και εφαρμογή της ενεργητικής και παθητικής επιτήρησης και του ελέγχου/εκρίζωσης του Κ.Π. στην περιοχή αρμοδιότητάς τους.
- β) Επιλέγουν τις εκτροφές των βοοειδών στις οποίες θα τοποθετηθούν τα βοοειδή-μάρτυρες.
- γ) Επιλέγουν, σε κάθε εκτροφή, τα βοοειδή-μάρτυρες.
- δ) Επιλέγουν, σε συνεργασία με το Εργαστήριο της παραγράφου 3, την θέση τοποθέτησης των εντομοπαγίδων.
- ε) Διατηρούν ατομικό αρχείο για κάθε μία εκτροφή με βοοειδή-μάρτυρες καθώς και για κάθε μία εκτροφή που παρουσιάζει ύποπτο ή θετικό κρούσμα.
- στ) Λαμβάνουν τα δείγματα αίματος σύμφωνα με το Τμήμα 3Β' παράγραφοι 1 και 2 και τα αποστέλλουν στο Εργαστήριο Ιολογίας.
- ζ) Πραγματοποιούν την κλινική επιτήρηση σύμφωνα με το Τμήμα 3Α' και σε περίπτωση οροθετικού μάρτυρα επισταμένο κλινικό έλεγχο για τον έγκαιρο εντοπισμό ενδεχόμενων κλινικών συμπτωμάτων της νόσου.
- η) Συνεργάζονται με το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τον Κ.Π. και με το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την αποτελεσματικότερη διενέργεια της επιδημιολογικής έρευνας στις εκτροφές με κρούσματα.
- θ) Συνεργάζονται με το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων, της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για τη λήψη των σχετικών μέτρων σε περίπτωση υποψίας ή επιβεβαίωσης εμφάνισης του Κ.Π.
- ι) Λαμβάνουν μέτρα για την καταπολέμηση του εντόμου-φορέα σε συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.
- ια) Κοινοποιούν στους υπεύθυνους των εκμεταλλεύσεων βοοειδών, προβάτων και αιγών τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων που διενεργούνται σε ζώα της εκτροφής τους και διατηρούν αντίγραφο όλων των εργαστηριακών εξετάσεων στον ατομικό φάκελο της εκτροφής.
- ιβ) Οργανώνουν ενημερωτική εκστρατεία σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για την εγρήγορση της γεωργικής κοινότητας και της συναφούς βιομηχανίας σχετικά με τους στόχους, το περιεχόμενο και τις διαδικασίες του προγράμματος.
- ιγ) Συνεργάζονται με τη μετεωρολογική υπηρεσία του Νομού σε κάθε περίπτωση ορομετατροπής βοοειδούς-μάρτυρα και ερευνώνται οι κατευθύνσεις των ανέμων που καταγράφηκαν κατά τις σαράντα (40)-είκοσι (20) προηγούμενες ημέρες από τη δειγματοληψία του οροθετικού μάρτυρα, προκειμένου να εντοπιστεί – κατά το δυνατόν – η πιθανή προέλευση των εντόμων-φορέων και να εφαρμοστούν τα μέτρα καταπολέμησης των ενηλίκων εντόμων. Τα αποτελέσματα της έρευνας συμπεριλαμβάνονται στην επιδημιολογική έρευνα που διεξάγουν.
- ιδ) Συνεργάζονται με την αρμόδια Αρχή της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και παρέχουν την συνδρομή τους σε επιθεωρήσεις ή ελέγχους που πραγματοποιούνται στη χώρα από υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

## 5. Οι υπεύθυνοι των εκμεταλλεύσεων

- α) Οι υπεύθυνοι των εκμεταλλεύσεων βασειδών, οι οποίες έχουν επιλεγεί για την τοποθέτηση των μαρτύρων, συμμετέχουν υποχρεωτικά στη δειγματοληψία, όπως αυτή προβλέπεται στο πρόγραμμα επιτήρησης του Κ.Π.
- β) Οι υπεύθυνοι των εκμεταλλεύσεων βασειδών, προβάτων και αιγών της χώρας, στις οποίες διατηρούνται ζώα προερχόμενα από προσβεβλημένες από Κ.Π. τρίτες χώρες ή κράτη μέλη, υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις αρμόδιες Τοπικές Κτηνιατρικές Αρχές για την διενέργεια της παθητικής και ενεργητικής επιτήρησης στα πλαίσια του προγράμματος επιτήρησης του Κ.Π.
- γ) Οι υπεύθυνοι όλων των εκμεταλλεύσεων βασειδών, προβάτων και αιγών της χώρας υποχρεούνται να συνεργάζονται και να συνδράμουν στην επιδημιολογική διερεύνηση, όταν αυτό τους ζητηθεί από τις αρμόδιες Τοπικές Κτηνιατρικές Αρχές, σύμφωνα με τις υποδείξεις των Νομαρχιακού επιπέδου Κτηνιατρικών Αρχών.
- δ) Ειδικότερα, είναι υποχρεωμένοι να:
- i. ενημερώνουν άμεσα και μέσα σε διάστημα μικρότερο των είκοσι τεσσάρων (24) ωρών τις αρμόδιες Τοπικές Κτηνιατρικές Αρχές σε κάθε περίπτωση:
    - βασειδούς, προβάτου, αιγας ή άλλου ευαίσθητου είδους ζώου που εμφανίζει ύποπτα κλινικά συμπτώματα για διεξαγωγή περαιτέρω κλινικής και εργαστηριακής διερεύνησης.
    - βλάβης ή απώλειας της εντομοπαγίδας που είναι εγκατεστημένη στην εκτροφή τους,
  - ii. διατηρούν στην εκμετάλλευση αρχείο με όλα τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων που διενεργούνται σε ζώα της εκτροφής τους και παράλληλα να ενημερώνουν το μητρώο της εκμετάλλευσης για οποιεσδήποτε μεταβολές στον πληθυσμό της εκτροφής.
  - iii. να συμμορφώνονται με τα περιοριστικά και άλλα μέτρα που επιβάλλονται στην εκμετάλλευσή τους σε περίπτωση υποψίας ή επιβεβαίωσης εμφάνισης του Κ.Π.

4.3 Περιγραφή και οριοθέτηση των γεωγραφικών και διοικητικών περιοχών στις οποίες θα εφαρμοσθεί το πρόγραμμα:

- i. Η κλινική επιτήρηση ασκείται σε όλες τις εκτροφές των μηρυκαστικών της περιοχής αρμοδιότητας κάθε Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, όπως περιγράφεται στο Τμήμα 3Α'.
- ii. Η ορολογική επιτήρηση θα εφαρμοσθεί σε είκοσι δύο (22) Νομούς, όπως περιγράφεται στο Τμήμα 3Β'.
- iii. Η εντομολογική επιτήρηση θα εφαρμοσθεί σε οκτώ (8) Νομούς, όπως περιγράφεται στο Τμήμα 3Γ'.

4.4 Περιγραφή των μέτρων του προγράμματος

### 4.4.1. Κοινοποίηση της ασθένειας

Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Προεδρικού διατάγματος 33/2003 (Α' 34), που εκδόθηκε σε συμμόρφωση προς την οδηγία 2000/75/ΕΚ του Συμβουλίου της 20<sup>ης</sup> Νοεμβρίου 2000 (ΕΕ αριθμός L 327/22-12-2000 σελίδα 74), η υπόνοια ή η επιβεβαίωση της κυκλοφορίας του ιού του καταρροϊκού πυρετού του προβάτου δηλώνεται υποχρεωτικά και αμέσως στις αρμόδιες Κτηνιατρικές αρχές σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Προεδρικό διάταγμα 133/1992 (Α' 66). Η Νομαρχιακού επιπέδου Κτηνιατρική αρχή ενημερώνει αμέσως την αρμόδια Διεύθυνση Κτηνιατρικής της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

#### 4.4.2. Ζώα και ζωϊκός πληθυσμός-στόχοι:

Σύμφωνα με τα αναφέρομενα στο Τμήμα 2Α' (ii) και 2Β' θα πραγματοποιηθούν ορολογικές και όπου κρίνεται απαραίτητο ιολογικές-μοριακές εξετάσεις στα βοοειδή-μάρτυρες καθώς και στα εισερχόμενα στη χώρα βοοειδή και πρόβατα αναπαραγωγής και πάχυνσης προερχόμενα από προσβεβλημένες από Κ.Π. χώρες αντίστοιχα.

Σύμφωνα με τον πίνακα 2 του Τμήματος 2Α' στο πρόγραμμα συμμετέχουν τριακόσιες τριάντα (330) εκτροφές βοοειδών με συνολικό αριθμό βοοειδών-μαρτύρων δύο χιλιάδες ενενήντα (2.090).

Στους πίνακες που ακολουθούν (Ν° 4, 5, 6 και 7) αναφέρεται ο αριθμός των εξετάσεων (κατ'εκτίμηση) που αναμένεται να πραγματοποιηθούν στα πλαίσια του προγράμματος.

**Πίνακας 4 (Κλινική επιτήρηση)**

		Αριθμός δοκιμών (κατ'εκτίμηση)	
		ΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ	ΙΟΛΟΓΙΚΕΣ-ΜΟΡΙΑΚΕΣ
Βοοειδή που αναφέρονται στο Τμήμα 3Α'		250	40
Πρόβατα και αίγες που αναφέρονται στο Τμήμα 3Α'		2.600	400

**Πίνακας 5 (Βοοειδή-μάρτυρες)**

		Αριθμός δοκιμών (κατ'εκτίμηση)	
		ΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ	ΙΟΛΟΓΙΚΕΣ-ΜΟΡΙΑΚΕΣ
Βοοειδή μάρτυρες που αναφέρονται στο Τμήμα 3Β', παράγραφος 1, σημεία α) και ζ).		25.080	500

**Πίνακας 6 (Εισερχόμενα στη χώρα βοοειδή και πρόβατα)**

		Αριθμός δοκιμών (κατ'εκτίμηση)	
		ΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ	ΙΟΛΟΓΙΚΕΣ-ΜΟΡΙΑΚΕΣ
Βοοειδή που αναφέρονται στο Τμήμα 3Β', παράγραφος 2.		5.000	2.500
Πρόβατα που αναφέρονται στο Τμήμα 3Β', παράγραφος 2.		5.000	1.500

**Πίνακας 7 (Έντομα- φορείς)**

		Αριθμός εξετάσεων
Παγίδες που εξετάζονται σύμφωνα με το Τμήμα 3Γ', παράγραφος 1, σημεία α) και δ).		128
Έντομα που εξετάζονται σύμφωνα με το Τμήμα 3Γ', παράγραφος 1, σημείο ε) και το Τμήμα 4.2 παράγραφος 2, σημείο 2.2, στοιχείο δ).		100

#### 4.4.3. Αναγνώριση των ζώων και καταχώρηση των εκμετάλλευσεων:

Κεντρική βάση δεδομένων για την καταχώρηση των εκμετάλλευσεων - ζώων. απομική σήμανση των ζώων.

#### 4.4.5. Κανόνες σχετικά με τη μετακίνηση των ζώων:

Επί απουσίας του Κ.Π. οι μετακινήσεις των ζώων ελέγχονται από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, οι οποίες εκδίδουν τα απαραίτητα συνοδευτικά έγγραφα.

Σε περίπτωση υποψίας καθώς και όταν επιβεβαιωθεί επίσημα η εμφάνιση του Κ.Π. όλες οι μετακινήσεις υπόκεινται στις διατάξεις της Οδηγίας 2000/75/EK του Συμβουλίου της 20<sup>ης</sup> Νοεμβρίου 2000 (ΕΕ αριθμός L 327/22-12-2000 σελίδα 74) και του Κανονισμού (ΕΚ) 1266/2007 της Επιτροπής της 26<sup>ης</sup> Οκτωβρίου 2007 (ΕΕ αριθμός L 283/27-10-2007 σελίδα 37) όπως αυτός ισχύει.

#### 4.4.6. Χρησιμοποιούμενες δοκιμές και συστήματα δειγματοληψίας:

##### A. Οι εργαστηριακές δοκιμές που χρησιμοποιούνται είναι:

- i. Ορολογικές  
(C-Elisa) και
- ii. Ιολογικές - μοριακές
  - απομόνωση σε αυγά (ECE)
  - απομόνωση σε κύτταρα (CC)
  - ανίχνευση ιού με Elisa (Ag-detection Elisa)
  - αροεξουδετέρωση (VNT)
  - αλυσιδωτή αντίδραση πολυμεράσης (PCR)

##### B. Συστήματα δειγματοληψίας

Η συλλογή των δειγμάτων αίματος πραγματοποιείται από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, σύμφωνα με τις οδηγίες του Τμήματος Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων, της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως αυτές περιγράφονται στο «Εγχειρίδιο οδηγιών εφαρμογής του προγράμματος επιτήρησης του καταρροϊκού πυρετού του προβάτου».

#### 4.4.9. Μέτρα σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος:

##### A. Μέτρα επί υποψίας

Αν κατά την άσκηση της παθητικής επιτήρησης γίνει αντιληπτή η παρουσία ζώων με συμπτώματα που υποδηλώνουν την εμφάνιση του Κ.Π., τότε αμέσως τίθεται σε εφαρμογή το "Σχέδιο έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση του Κ.Π." και εφαρμόζονται τα μέτρα "επί υποψίας" που προβλέπονται σ' αυτό.

Σε γενικές γραμμές, με απόφαση του προϊσταμένου της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης:

- α) Η εκμετάλλευση τίθεται υπό επίσημη επιτήρηση.
- β) απαγορεύονται οι μετακινήσεις των ζώων.
- γ) διενεργείται επιδημιολογική έρευνα.

- δ) λαμβάνονται δείγματα αιματος ή άλλο παθολογικό υλικό από τα ύποπτα ζώα για εργαστηριακές εξετάσεις.
- ε) τα περιοριστικά μέτρα αίρονται όταν αποκλεισθεί επίσημα η εμφάνιση του Κ.Π.

## **Β. Μέτρα επί εντοπισμού οροθετικού βοοειδούς-μάρτυρα**

Αν κατά την άσκηση της ενεργητικής επιτήρησης τα βοοειδή-μάρτυρες εμφανίσουν ορομετατροπή, εφαρμόζονται αμέσως τα ακόλουθα μέτρα:

- α) Τα βοοειδή-μάρτυρες που εμφανίζουν ορομετατροπή απομακρύνονται από την εκτροφή, όπως προβλέπεται στο Τμήμα 3Β', παράγραφος 1, σημείο η) του προγράμματος.
- β) Επανάληψη της αιμοληψίας για περαιτέρω εργαστηριακή διερεύνηση.
- γ) Κλινικός έλεγχος όλων των ευαίσθητων ειδών στον Κ.Π. ζώων στην εκτραφή για τον εντοπισμό ζώων με ύποπτα κλινικά συμπτώματα.
- δ) Αυξημένη ετοιμότητα στην εκτροφή με τον οροθετικό μάρτυρα αλλά και σε ολόκληρο το Νομό, ανάλογα με τα ευρήματα της επιδημιολογικής έρευνας. Η επαγρύπνηση διαρκεί πενήντα (50) ημέρες από της κοινοποίησεως της οροθετικότητας και λήγει μόνον εφόσον, κατά το διάστημα αυτό, δεν παρατηρηθεί κρούσμα σε ολόκληρο το Νομό ή δεν απομονωθεί ο ίδιος κατά την εργαστηριακή διερεύνηση.
- ε) Σε συνεργασία με την μετεωρολογική υπηρεσία, ερευνώνται οι κατευθύνσεις των ανέμων που καταγράφηκαν κατά τις σαράντα (40)-είκοσι (20) προηγούμενες ημέρες από τη δειγματοληψία του οροθετικού μάρτυρα, προκειμένου να εντοπιστεί -κατά το δυνατόν- η πιθανή προέλευση των εντόμων-φορέων και να εφαρμοστούν τα μέτρα καταπολέμησης των ενηλίκων εντόμων.
- στ) Ενημερώνεται άμεσα το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων, της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.
- ζ) Τίθεται σε εφαρμογή το "Σχέδιο έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση του Κ.Π." και εφαρμόζονται τα μέτρα "επί επιβεβαιώσεως" που προβλέπονται σ' αυτό.

## **Γ. Μέτρα επί επιβεβαιώσεως**

Σε περίπτωση που η παρουσία των κλινικών συμπτωμάτων, τα αποτελέσματα της εργαστηριακής διερεύνησης καθώς και της επιδημιολογικής έρευνας κ.λ.π. επιβεβαιώσουν την εμφάνιση του Κ.Π., τότε τίθεται σε εφαρμογή το "Σχέδιο έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση του Κ.Π." καθώς και οι διατάξεις της Οδηγίας 2000/75/EK του Συμβουλίου της 20<sup>ης</sup> Νοεμβρίου 2000 (ΕΕ αριθμός L 327/22-12-2000 σελίδα 74) και του Κανονισμού (ΕΚ) 1266/2007 της Επιτροπής της 26<sup>ης</sup> Οκτωβρίου 2007 (ΕΕ αριθμός L 283/27-10-2007 σελίδα 37) όπως αυτός ισχύει.

4.4.10. Σύστημα αποζημίωσης των ιδιοκτητών των ζώων που σφάχθηκαν ή θανατώθηκαν:

- A. Τα βοοειδή-μάρτυρες που καθίστανται οροθετικά κατά τη διάρκεια της επιτήρησης, σφάζονται προς κατανάλωση στο πλησιέστερο σφαγείο και ως εκ τούτου οι ιδιοκτήτες αυτών δεν αποζημιώνονται.
- B. Όταν επιβεβαιώνεται επίσημα η εμφάνιση του Κ.Π. οι ιδιοκτήτες των ζώων που θανατώνονται αποζημιώνονται σύμφωνα με την κατ' έτος εκδιδόμενη

Διοπουργική Απόφαση Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Οικονομίας και Οικονομικών "Έγκριση προγράμματος οικονομικών αποζημιώσεων και ενισχύσεων, που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου".

#### **6. Στοιχεία επιδημιολογικής εξέλιξης**

Οπως καταγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I.

#### **8. Λεπτομερής ανάλυση των δαπανών του προγράμματος**

##### **A. Ορολογικές δοκιμές**

Ζώα που εξετάζονται	Ορολογικές δοκιμές (είδος)	Αριθμός δοκιμών	Κόστος ανά δοκιμή σε €	Συνολικό κόστος σε €	Κοινοτική χρηματοδότηση (ναι - όχι)
Βοοειδή που αναφέρονται στο Τμήμα 3Α'.	C-Elisa	250	13,21	3.302,50	ΝΑΙ
Πρόβατα και αίγες που αναφέρονται στο Τμήμα 3Α'.	C-Elisa	2.600	13,21	34.346,00	ΝΑΙ
Βοοειδή μάρτυρες που αναφέρονται στο Τμήμα 3Β', παράγραφος 1, σημεία α) και ζ).	C-Elisa	25.080	13,21	331.306,80	ΝΑΙ
Βοοειδή που αναφέρονται στο Τμήμα 3Β', παράγραφος 2.	C-Elisa	5.000	13,21	66.050,00	ΝΑΙ
Πρόβατα που αναφέρονται στο Τμήμα 3Β', παράγραφος 2.	C-Elisa	5.000	13,21	66.050,00	ΝΑΙ
<b>Σύνολα</b>		<b>37.930</b>		<b>501.055,30</b>	

**B. Ιολογικές - Μοριακές δοκιμές**

Zώα που εξετάζονται	Ιολογικές-Μοριακές δοκιμές (είδος)	Αριθμός δοκιμών	Κόστος ανά δοκιμή σε €	Συνολικό κόστος σε €	Κοινωνική χρηματοδότηση (ναι - όχι)
Βοοειδή που αναφέρονται στο Τμήμα 3Α'	Απομόνωση σε αυγά (ECE)	8	10,27	82,16	
	Απομόνωση σε κύταρρα (CC)	8	17,61	140,88	
	Ανίχνευση ιού με Elisa (Ag-detection Elisa)	8	13,21	105,68	Nai
	Οροεξουδετέρωση (VNT)	8	11,74	93,92	
	Αλυσιδωτή αντιδραστικού μεράσης (PCR)	8	55	440,00	
Πρόβατα και αιγαί γεις που αναφέρονται στο Τμήμα 3Α'	Απομόνωση σε αυγά (ECE)	80	10,27	821,60	
	Απομόνωση σε κύταρρα (CC)	80	17,61	1.408,80	
	Ανίχνευση ιού με Elisa (Ag-detection Elisa)	80	13,21	1.056,80	Nai
	Οροεξουδετέρωση (VNT)	80	11,74	939,20	
	Αλυσιδωτή αντιδραστικού μεράσης (PCR)	80	55	4.400,00	
Βοοειδή μάρτυρες που αναφέρονται στο Τμήμα 3Β' παράγραφος 1, σημεία α) και ζ)	Απομόνωση σε αυγά (ECE)	100	10,27	1.027,00	Nai
	Απομόνωση σε κύταρρα (CC)	100	17,61	1.761,00	
	Ανίχνευση ιού με	100	13,21	1.321,00	

Zώα που εξετάζονται	Ιολογικές-Μοριακές δοκιμές (είδος)	Αριθμός δοκιμών	Κόστος ανά δοκιμή σε €	Συνολικό κόστος σε €	Κοινωνική χρηματοδότηση (ναι - όχι)
Βοοειδή που αναφέρονται στο Τμήμα 3Β' παράγραφος 2	Elisa (Ag-detection Elisa)				
	Οροεξουδετέρωση (VNT)	100	11,74	1.174,00	
	Αλυσιδωτή αντίδραση πολυμεράσης (PCR)	100	55	5.500,00	
	Απομόνωση σε αυγά (ECE)	500	10,27	5.135,00	
	Απομόνωση σε κύταρρα (CC)	500	17,61	8.805,00	
	Ανίχνευση ιού με Elisa (Ag-detection Elisa)	500	13,21	6.605,00	Nai
	Οροεξουδετέρωση (VNT)	500	11,74	5.870,00	
	Αλυσιδωτή αντίδραση πολυμεράσης (PCR)	500	55	27.500,00	
	Απομόνωση σε αυγά (ECE)	300	10,27	3.081,00	
	Απομόνωση σε κύταρρα (CC)	300	17,61	5.283,00	
Πρόβατα που αναφέρονται στο Τμήμα 3Β' παράγραφος 2	Ανίχνευση ιού με Elisa (Ag-detection Elisa)	300	13,21	3.963,00	Nai
	Οροεξουδετέρωση (VNT)	300	11,74	3.522,00	
	Αλυσιδωτή αντίδραση πολυμεράσης (PCR)	300	55	16.500,00	

Ζώα που εξετάζονται	Ιολογικές-Μοριακές δοκιμές (είδος)	Αριθμός δοκιμών	Κόστος ανά δοκιμή σε €	Συνολικό κόστος σε €	Κοινωνική χρηματοδότηση (ναι - δχι)
Έντομα που εξετάζονται σύμφωνα με το Τμήμα 3Γ', παράγραφος 1, σημείο ε) και το Τμήμα 4.2 παράγραφος 2, σημείο 2.2, στοιχείο δ).	Απομόνωση σε αυγά (ECE)	20	10,27	205,40	
	Απομόνωση σε αυγά (ECE)	20	17,61	352,20	
	Απομόνωση σε αυγά (ECE)	20	13,21	264,20	NAI
	Απομόνωση σε αυγά (ECE)	20	11,74	234,80	
	Απομόνωση σε αυγά (ECE)	20	65	1.100,00	
<b>Σύνολο</b>		<b>5.040</b>		<b>108.692,64</b>	

**Γ. Εξέταση εντόμων - φορέων**

Παγίδες (τύπος παγίδας)	Αριθμός παγίδων	Κόστος παγίδας σε €	Συνολικό κόστος σε €	Κοινωνική χρηματοδότηση (ναι - όχι)
Παγίδες που τοποθετούνται σύμφωνα με το Τμήμα 3Γ', παράγραφος 1, σημείο α)	South African	8	374,00	2.992,00
<b>Σύνολα</b>	<b>8</b>		<b>2.992,00</b>	

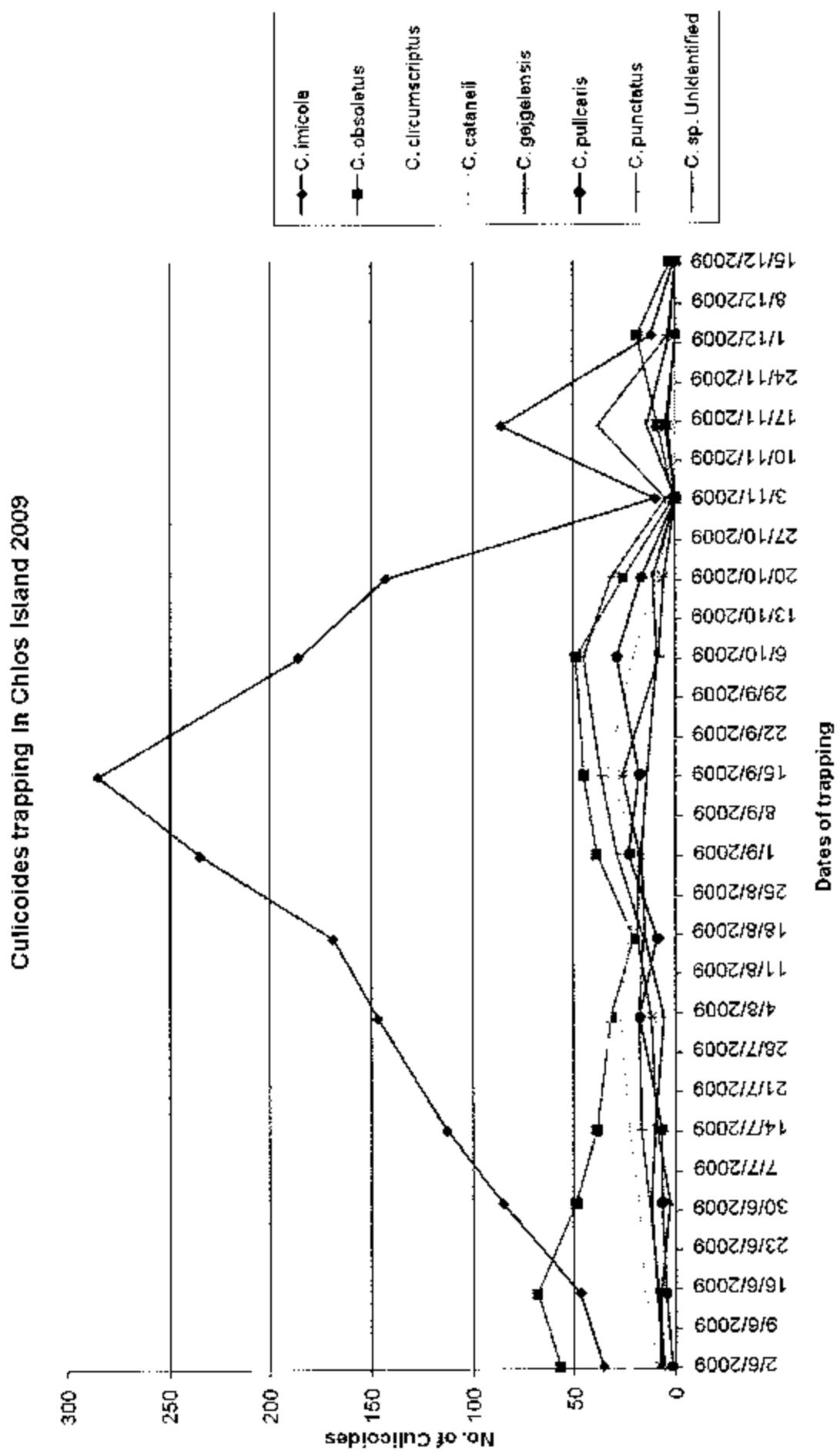
	Αριθμός ελέγχων παγίδων	Κόστος εξέτασης σε €	Συνολικό κόστος σε €	Κοινωνική χρηματοδότηση (ναι - όχι)
Έλεγχοι που πραγματοποιούνται σύμφωνα με το Τμήμα 3Γ', παράγραφος 1, σημεία α) και δ)	128	80,00	10.240,00	Nai
<b>Σύνολα</b>	<b>128</b>		<b>10.240,00</b>	

**Δ. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ**

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΟΣΟ ΣΕ €
(1)	Κόστος για τις ορολογικές εξετάσεις των κλινικά ύποπτων βοοειδών, αιγών και προβάτων, των βοοειδών- μαρτύρων, των εισερχόμενων βοοειδών και των εισερχόμενων προβάτων (37.930 δείγματα x 13,21 EURO)	501.055,30
(2)	Κόστος για τις ιολογικές-μοριακές εξετάσεις των κλινικά ύποπτων βοοειδών, αιγών και προβάτων, των βοοειδών- μαρτύρων, των εισερχόμενων βοοειδών, των εισερχόμενων προβάτων και των συλληφθέντων εντόμων- φορέων (1008 δείγματα x 107,83 EURO)	108.692,64
(3)	Κόστος για την αγορά εντομοπαγίδων (8 παγίδες x 374,00 EURO)	2.992,00
(4)	Κόστος για την εξέταση-ταυτοποίηση των εντόμων-φορέων (128 αριθμός ελέγχων x 80,00 EURO)	10.240,00
	Συνολικό κόστος	622.979,94
	Κοινωνική οικονομική συμμετοχή (50% για όλες τις δαπάνες του προγράμματος)	311.489,97

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I**  
**ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ**

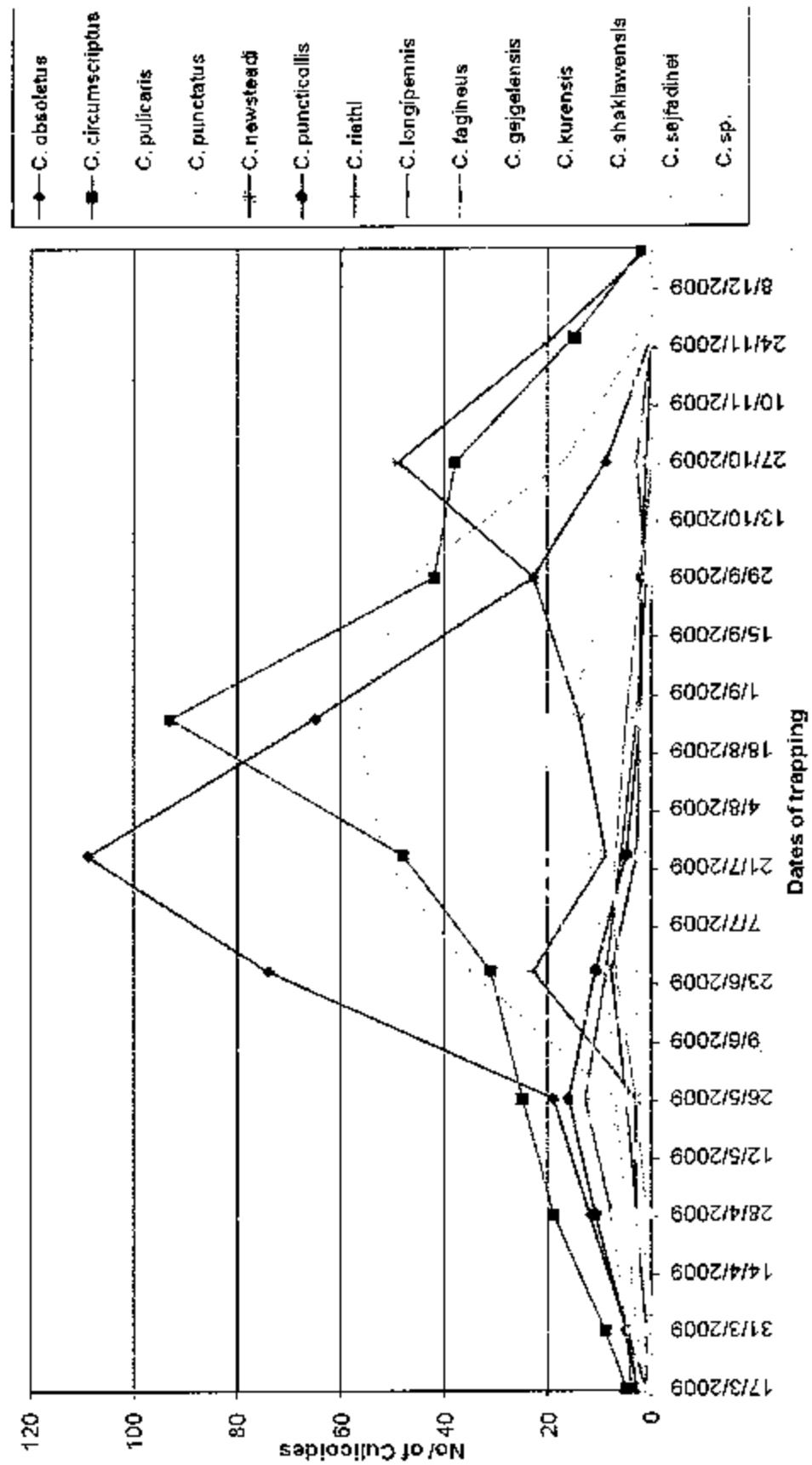
**I. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΤΟΜΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ**



	2/6/2009	15/6/2009	1/7/2009	14/7/2009	3/8/2009	17/8/2009	1/9/2009	15/9/2009	6/10/2009	20/10/2009	3/11/2009	16/11/2009	2/12/2009	15/12/2009
<i>C. imicola</i>	36	47	85	113	147	169	235	265	166	143	10	86	12	1
<i>C. obsoletus</i>	57	68	49	39	32	21	39	45	49	26	1	9	19	3
<i>C. circumscriptus</i>	24	16	23	29	35	25	20	29	37	16	0	6	7	0
<i>C. cataneii</i>	9	15	18	23	27	23	16	34	21	9	0	0	0	0
<i>C. geigalensis</i>	8	7	3	9	12	19	18	26	8	6	0	4	0	0
<i>C. pulicaris</i>	2	5	7	7	18	9	23	18	29	17	0	5	0	0
<i>C. punctatus</i>	6	8	13	17	18	16	29	37	45	32	5	36	4	0
<i>C. sp. Unidentified</i>	7	9	12	10	6	15	17	14	9	11	0	14	3	0

CHIOS ISLAND, Vassileoniko: N 38° 19' 715" - E 26° 07' 124"

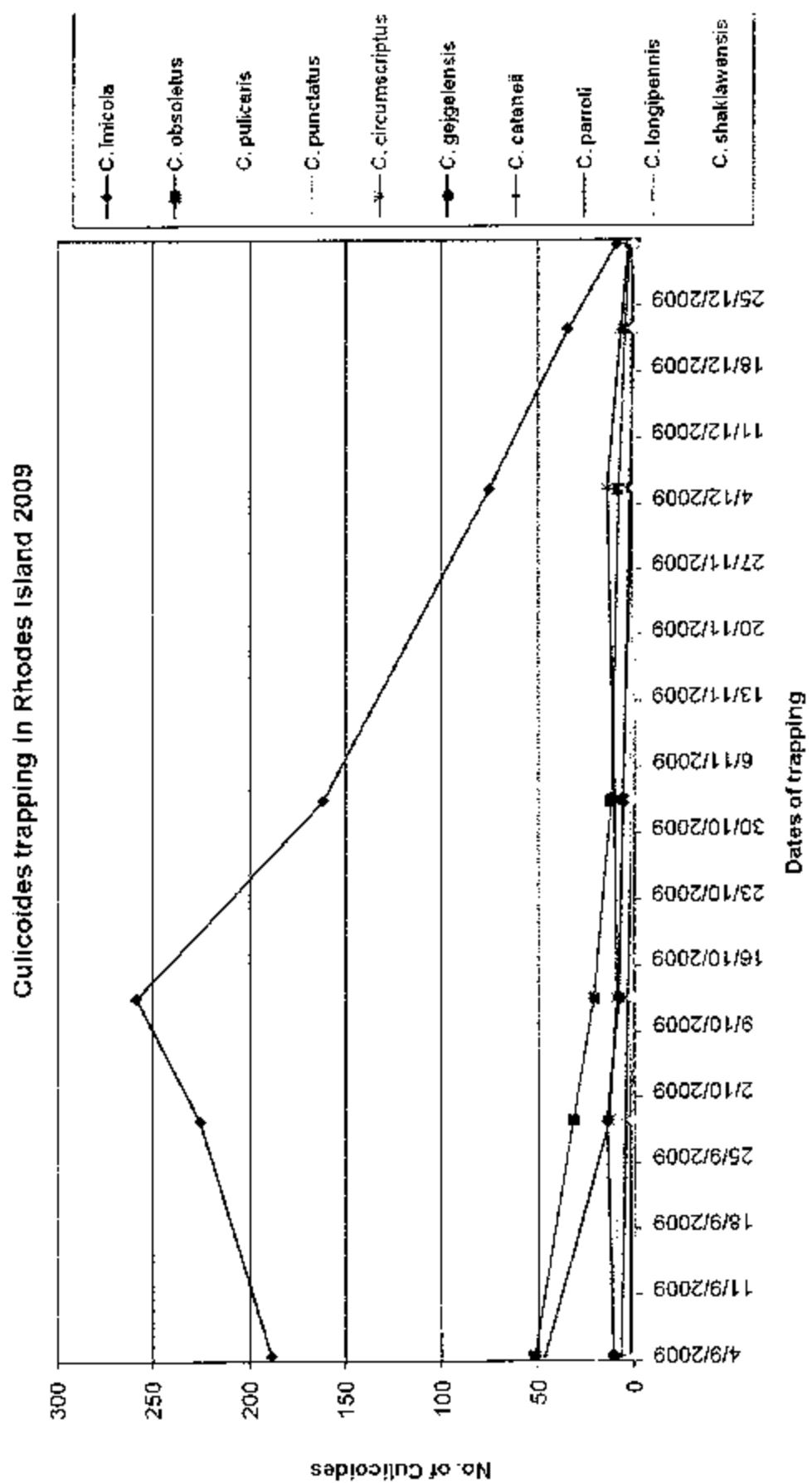
Culicoides trapping in Nea Apollonia 2009



	17/3/2009	31/3/2009	28/4/2009	26/5/2009	24/6/2009	26/6/2009	29/6/2009	27/7/2009	24/8/2009	26/8/2009	29/8/2009	27/9/2009	26/10/2009	26/11/2009	17/12/2009
<i>C. obsoletus</i>	1	5	12	19	74	109	65	23	9	0	0	0	0	0	0
<i>C. circumscriptus</i>	5	9	19	25	31	48	93	42	38	15	2	0	0	0	0
<i>C. pulicaris</i>	1	3	6	8	27	17	9	2	5	2	0	0	0	0	0
<i>C. punctatus</i>	1	3	5	7	35	52	57	47	17	2	0	0	0	0	0
<i>C. newsteadi</i>	1	1	3	3	23	9	14	23	49	19	1	0	0	0	0
<i>C. puncticollis</i>	3	6	11	16	11	5	2	2	1	0	0	0	0	0	0
<i>C. riethi</i>	4	5	8	13	9	6	3	1	3	0	0	0	0	0	0
<i>C. longipennis</i>	0	2	3	5	6	3	2	2	0	0	0	0	0	0	0
<i>C. fagineus</i>	0	0	1	3	7	7	5	2	0	0	0	0	0	0	0
<i>C. geigertensis</i>	2	4	5	9	15	21	20	10	2	0	0	0	0	0	0
<i>C. kurensis</i>	0	2	3	14	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>C. shaklawensis</i>	0	0	1	5	6	8	9	1	5	0	0	0	0	0	0
<i>C. sejfadinei</i>	0	0	2	3	3	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>C. sp.</i>	2	6	8	7	9	12	16	8	5	3	0	0	0	0	0

NEA APOLLONIA : 2009 Eastern Thessaloniki prefecture

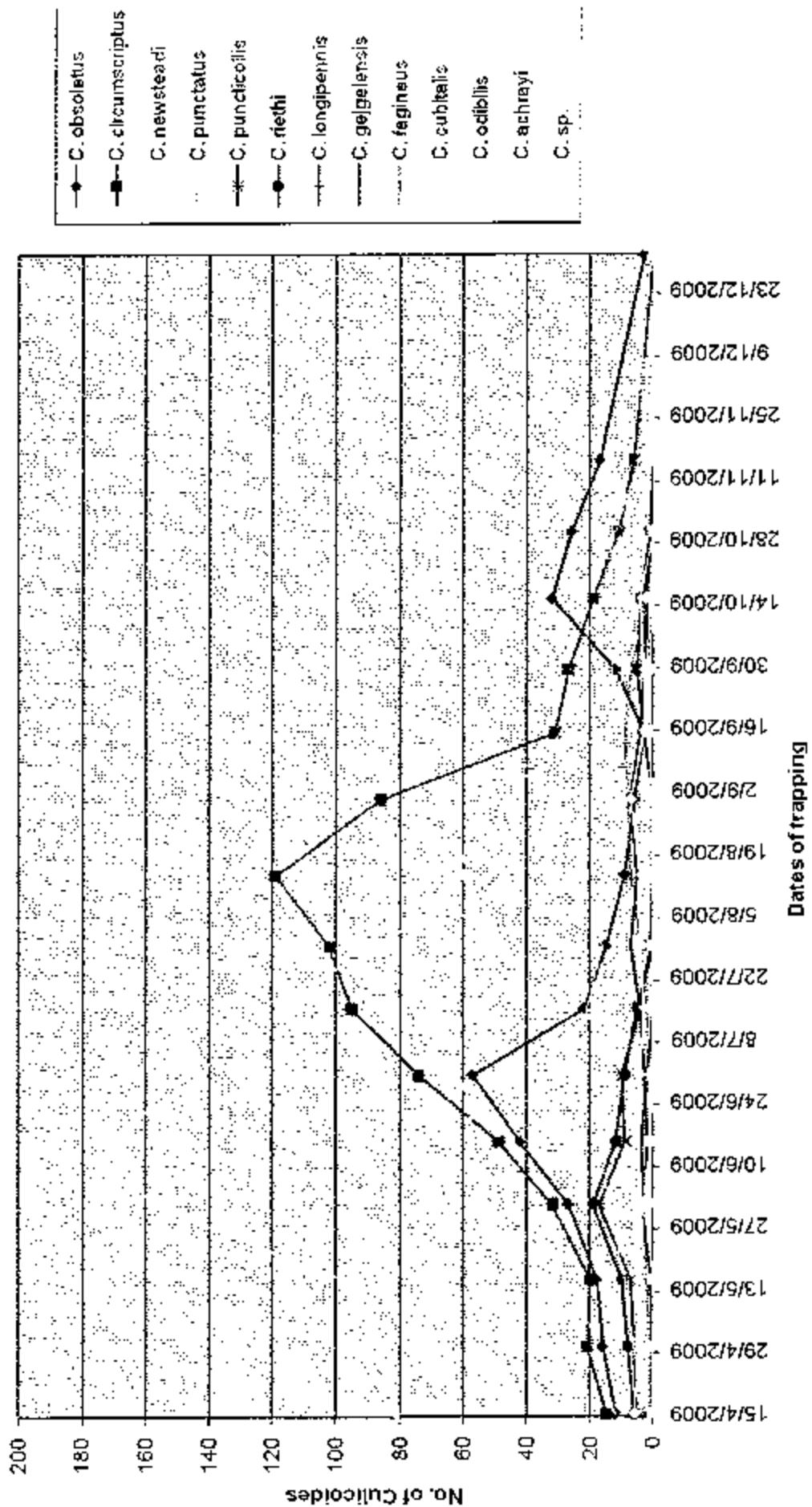
N 40° 37' - E 23° 26'



	4/9/2009	29/9/2009	12/10/2009	27/11/2009	5/12/2009	22/12/2009	31/12/2009
<i>C. imicola</i>	189	226	259	162	76	35	9
<i>C. obsoletus</i>	52	32	21	12	8	5	2
<i>C. pulicaris</i>	23	17	12	7	5	2	0
<i>C. punctatus</i>	14	5	4	2	3	2	0
<i>C. circumscriptus</i>	47	13	9	10	14	7	3
<i>C. geigelensis</i>	11	14	8	6	2	1	0
<i>C. cataneii</i>	7	5	4	1	0	0	0
<i>C. parroti</i>	2	2	1	0	2	1	1
<i>C. longipennis</i>	7	4	3	1	1	2	1
<i>C. shaklawensis</i>	0	1	1	0	0	0	0

DIMILIA - RHODES ISLAND : N 36° 16' 50" - E 28° 00' 57"

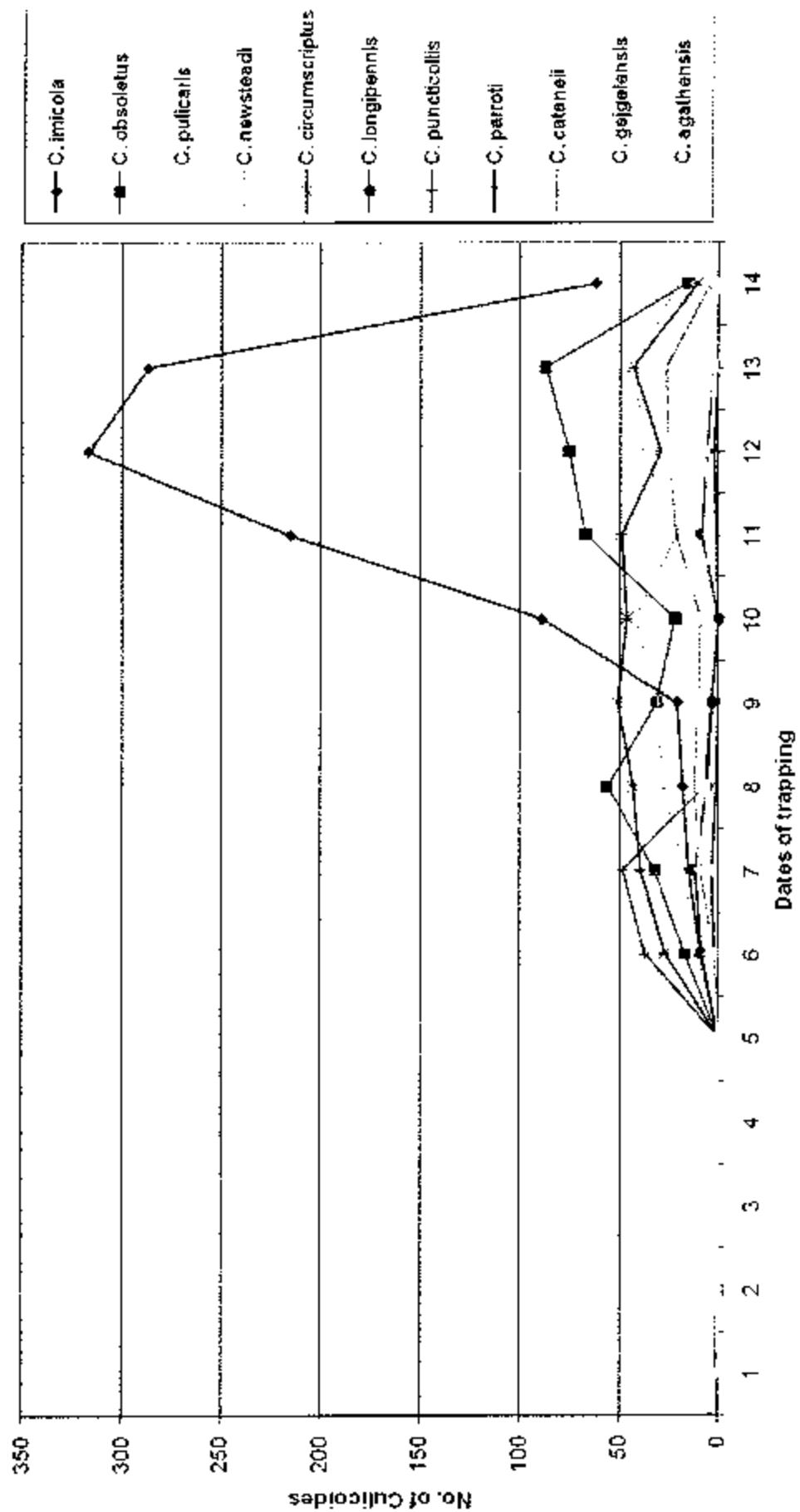
Culicoides trapping in Serres 2009



	15/4/2009	30/4/2009	15/5/2009	1/6/2009	15/6/2009	30/6/2009	15/7/2009	29/7/2009	14/8/2009	31/8/2009	15/9/2009	29/9/2009	15/10/2009	30/10/2009	15/11/2009	31/12/2009
<i>C. obsoletus</i>	12	16	18	27	42	57	22	15	9	6	3	12	32	26	17	3
<i>C. circumscriplus</i>	15	21	20	32	48	74	95	102	119	86	31	27	19	11	6	0
<i>C. newsteadi</i>	82	93	97	167	174	143	126	85	62	54	15	9	6	0	0	0
<i>C. punctatus</i>	12	19	23	52	56	61	65	69	49	52	29	25	17	12	5	2
<i>C. puncticollis</i>	5	6	7	17	9	10	4	1	0	0	2	2	2	1	0	0
<i>C. riehl</i>	6	8	10	19	12	9	5	0	0	0	5	4	1	0	0	0
<i>C. longipennis</i>	1	1	2	3	4	2	0	0	0	0	2	1	1	0	0	0
<i>C. gengenensis</i>	0	0	1	2	2	3	4	7	5	7	4	3	3	1	0	0
<i>C. fagineus</i>	1	1	2	2	3	2	2	4	7	8	9	7	2	0	0	0
<i>C. cubitalis</i>	6	4	5	6	6	4	3	4	4	4	7	3	4	0	0	0
<i>C. edibilis</i>	0	0	0	3	1	0	0	0	0	0	2	2	1	0	0	0
<i>C. aethrae</i>	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0
<i>C. sp</i>	4	6	9	14	17	15	21	16	19	16	15	13	16	9	2	0

SERRES - KERKINI LAKE - N 41° 13' E 23° 02' 298' Alt: 72 m

Culicoides trapping in Lesbos Island 2009



	27/11/2009	28/11/2009	5/12/2009	17/12/2009	16/1/2009	12/2/2009	9/3/2009	21/5/2009	3/6/2009	2/7/2009	21/7/2009	30/9/2009	12/10/2009	22/10/2009
<i>C. imicola</i>	0	0	0	0	0	0	9	15	18	21	89	215	317	287
<i>C. absolitus</i>	1	1	0	0	0	0	17	32	56	31	22	67	75	87
<i>C. pulicaris</i>	0	0	0	0	0	0	6	9	12	15	11	6	19	39
<i>C. newsteadi</i>	0	0	0	0	0	0	11	17	28	30	42	21	38	42
<i>C. circumscriptus</i>	0	0	0	0	0	0	27	39	43	51	46	49	29	43
<i>C. longipennis</i>	0	0	0	0	0	0	9	12	6	3	0	9	6	3
<i>C. punctatulus</i>	0	0	0	0	0	0	37	48	7	4	0	0	0	0
<i>C. parroti</i>	0	0	0	0	0	0	2	3	1	0	0	1	2	0
<i>C. catanei</i>	0	0	0	0	0	0	2	9	12	10	9	21	25	26
<i>G. geigensis</i>	0	0	0	0	0	0	5	10	9	11	12	17	26	29
<i>C. agathensis</i>	0	1	0	0	0	0	3	4	7	9	8	5	7	3

## **II. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ**

**ΕΤΟΣ 2004**

a) Οροεπιτήρηση βοοειδών μαρτύρων – προβάτων

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθ.ζώων	Αριθμός θετικών ζώων	Ποσοστό (%)	Αριθμός αρνητικ. ζώων	Ποσοστό (%)
Βοοειδή	3. 699	66	1,78	3. 633	98,21
Πρόβατα	-	-	-	-	-

β) Άλλες ορολογικές εξετάσεις

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθ.ζώων	Αριθμός θετικών ζώων	Ποσοστό (%)	Αριθμός αρνητικ. ζώων	Ποσοστό (%)
Βοοειδή	487	92	18,89	395	81,10
Πρόβατα	23. 283	1. 281	5,50	22. 002	94,50

**ΕΤΟΣ 2005**

a) Οροεπιτήρηση βοοειδών μαρτύρων – προβάτων

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθ.ζώων	Αριθμός θετικών ζώων	Ποσοστό (%)	Αριθμός αρνητικ. ζώων	Ποσοστό (%)
Βοοειδή	839	9	1,07	830	98,92
Πρόβατα	271	3	1,10	268	98,89

β) Άλλες ορολογικές εξετάσεις

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθ.ζώων	Αριθμός θετικών ζώων	Ποσοστό (%)	Αριθμός αρνητικ. ζώων	Ποσοστό (%)
Βοοειδή	502	2	0,39	500	99,60
Πρόβατα	3. 726	140	3,75	3. 586	96,24

**ΕΤΟΣ 2006**

a) Οροεπιτήρηση βοοειδών μαρτύρων – προβάτων

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθ.ζώων	Αριθμός θετικών ζώων	Ποσοστό (%)	Αριθμός αρνητικ. ζώων	Ποσοστό (%)
Βοοειδή	2.297	57	2,48	2.240	97,51
Πρόβατα	5.027	40	0,79	4.987	99,20

β) Άλλες ορολογικές εξετάσεις

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθ.ζώων	Αριθμός θετικών ζώων	Ποσοστό (%)	Αριθμός αρνητικ. ζώων	Ποσοστό (%)
Βοοειδή	577	29	5,02	548	94,97
Πρόβατα	1.032	6	0,58	1.026	99,41

**ΕΤΟΣ 2007**

α) Οροεπιτήρηση βοοειδών-μαρτύρων και προβάτων

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθέντων ζώων	Αριθμός θετικών ζώων
Βοοειδή	5.823	0
Πρόβατα	15.011	0

β) Άλλες ορολογικές εξετάσεις\*

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθέντων ζώων	Αριθμός θετικών ζώων
Βοοειδή	57	0
Πρόβατα	802	0

\*Οι εξετάσεις έγιναν για:

- διαγνωστικούς σκοπούς (διαφορική διάγνωση),
- οροεπιτήρηση σε αρνητικούς Νομούς και
- σε εισερχόμενα από άλλες χώρες ζώα.

γ) Ιολογικές εξετάσεις\*\*

Παθολογικό υλικό	Αριθμός δειγμάτων	Αριθμός θετικών
Σπλήνας	4	0
Πινεύμονες	1	0

\*\*Οι εξετάσεις έγιναν για διαγνωστικούς σκοπούς.

**ΕΤΟΣ 2008**

**1) ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ (ΚΛΙΝΙΚΑ ΎΨΟΠΤΑ)**

A) ΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθέντων ζώων	Αριθμός θετικών ζώων
Πρόβατα	9	9

B) ΙΟΛΟΓΙΚΕΣ

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθέντων ζώων	Αριθμός θετικών ζώων
Πρόβατα	9	9

**2) ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ**

ΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθέντων ζώων	Αριθμός θετικών ζώων
Βοοειδή	11.861	0
Πρόβατα	3.257	407

**3) ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΖΩΑ**

ΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ

Αριθμός εξετασθέντων ζώων	Αριθμός θετικών ζώων
376	62

**4) ΕΣΤΙΕΣ\***

Είδος εστίας	Αριθμός εστιών	Αριθμός παρόντων ζώων			Αριθμός θετικών ζώων		
		Βοοειδή	Αίγες	Πρόβατα	Βοοειδή	Αίγες	Πρόβατα
Πρωτογενής	3	0	0	462	0	0	20
Δευτερογενής	75	324	537	10.480	0	10	460
<b>ΣΥΝΟΛΑ</b>	<b>78</b>	<b>324</b>	<b>537</b>	<b>10.942</b>	<b>0</b>	<b>10</b>	<b>480</b>

\* Όλες οι εστίες διαπιστώθηκαν στον Νομό Λέσβου

**ΕΤΟΣ 2009**

**1) ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ (ΒΟΟΕΙΔΗ- ΜΑΡΤΥΡΕΣ)**

**ΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ**

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθέντων δειγμάτων	Αριθμός θετικών δειγμάτων
Βοοειδή	15.328	13

**2) ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΑ-ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΑ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΖΩΑ**

**A) ΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ**

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθέντων ζώων	Αριθμός θετικών ζώων
Βοοειδή	568	204

**B) ΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ**

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθέντων ζώων	Αριθμός θετικών ζώων
Βοοειδή	20	0

**3) ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΆΛΛΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ\***

**A) ΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ**

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθέντων ζώων	Αριθμός θετικών ζώων
Βοοειδή	86	0
Πρόβατα-Αίγες	996	2
<b>Σύνολο</b>	<b>1.082</b>	<b>2</b>

**B) ΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ**

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθέντων ζώων	Αριθμός θετικών ζώων
Πρόβατα-Αίγες	2	0

\* Οι εξετάσεις έγιναν για διαγνωστικούς σκοπούς (διαφορική διάγνωση), για τις αγοραπλησίες ζώων καθώς και για τις μετακινήσεις ζώων.

**4) ΕΣΤΙΕΣ\***

Είδος εστίας	Νομός	Αριθμός εστιών	Αριθμός παρόντων ζώων			Αριθμός θετικών ζώων		
			Βοοειδή	Αίγες	Πρόβατα	Βοοειδή	Αίγες	Πρόβατα
Πρωτογενής	Χίος	4	144	86	10	5	0	1
	Λέσβος	2	34	0	461	0	0	22
	Σάμος	1	10	0	48	1	0	0
	Δωδεκανησός	3	224	0	3	4	0	0
Δευτερογενής	Λέσβος	177	249	1278	35.086	0	0	644
	Σάμος	2	0	0	485	0	0	4
	Δωδεκανησός	2	82	0	116	3	0	0
<b>ΣΥΝΟΛΑ</b>		<b>191</b>	<b>743</b>	<b>1.364</b>	<b>36.209</b>	<b>13</b>	<b>0</b>	<b>671</b>

**\*ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**

- α) Στα θετικά δείγματα έγινε οροτυποποίηση και διαπιστώθηκαν οι ορότυποι 1 και 16.
- β) Όλα τα στοιχεία του πίνακα των εστιών είναι αυτά που κοινοποιήθηκαν στην Ε. Επιτροπή μέσω του συστήματος κοινοποίησης των ασθενειών "ADNS" (Animal Disease Notification System).
- γ) Ο αριθμός των δειγμάτων/είδος εξέτασης (ορολογική – ιολογική εξέταση) που εξετάσθηκαν στις εστίες καθώς και εκτός των εστιών είναι:

**A) ΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ**

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθέντων ζώων
Βοοειδή	204
Πρόβατα-Αίγες	2.141
Σύνολο	2.345

**B) ΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ**

Είδος ζώου	Αριθμός εξετασθέντων ζώων
Βοοειδή	27
Πρόβατα-Αίγες	266
Σύνολο	293

Παθολογικό υλικό	Αριθμός δειγμάτων	Αριθμός θετικών
Σπλήνες-αλλοιώσεις-έμβρυα	14	7

## **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II**

### **ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ-ΕΝΤΥΠΑ ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΗ**

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Α'**

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Β'**

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Γ'**

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Δ'**



**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Β' : ΈΚΘΕΣΗ ΕΝΤΟΜΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΝΤΟΜΩΝ-ΦΟΡΕΩΝ ΙΟΥ ΤΟΥ ΚΠ**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
Ν.Α. ....  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ  
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ  
ΚΕΝΤΡΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ  
ΑΘΗΝΩΝ  
ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΑΣΙΤΟΛΟΓΙΑΣ  
ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ 25 153 10  
ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, ΑΘΗΝΑ

**Μέρος I : Στοιχεία συλλογής εντόμων (Συμπληρώνεται από τη Διεύθυνση Κτηνιατρικής)**

Τοποθεσία εντομο-παγίδας  
Γεωγραφικές συντεταγμένες  
Ημερομηνία συλλογής / αποστολής  
Σήμανση περιέκτη  
Όνομα Κτηνιάτρου  
Σχόλια - Παρατηρήσεις


(Ημερομηνία)

(Υπογραφή)

**Μέρος II : Στοιχεία ταξινόμησης εντόμων (Συμπληρώνεται από το Εργαστήριο Παρασιτολογίας)**

Ημερομηνία άφιξης στο Εργαστήριο  
Ημερομηνία ταξινόμησης  
Όνομα Εντομολόγου


**Μέρος III : Αποτελέσματα ταξινόμησης εντόμων (Συμπληρώνεται από το Εργαστήριο Παρασιτολογίας)**

Είδος Culicoides	Αριθμός	Είδος Culicoides	Αριθμός
<i>C. imicola</i>		<i>C. parroti</i>	
<i>C. obsoletus</i>		<i>C. longipennis</i>	
<i>C. circumscriptus</i>		<i>C. shaklawensis</i>	
<i>C. catalanii</i>		<i>C. odibilis</i>	
<i>C. geigelensis</i>		<i>C. cubitalis</i>	
<i>C. punctatus</i>		<i>C. dzhafarovi</i>	
<i>C. pulicaris</i>		<i>C. fagineus</i>	
<i>C. newstaedi</i>		<i>C. achrayi</i>	
<i>C. maritimus</i>		<i>C. kurensis</i>	
<i>C. puncticollis</i>		<i>C. scoticus</i>	
<i>C. selfadinei</i>		<i>C. spp.</i>	

**Μέρος IV : Αποτελέσματα ιολογικών εξετάσεων (Συμπληρώνεται από το Εργαστήριο Παρασιτολογίας)**

Είδος Culicoides που απομονώθηκε ίος	Παρατηρήσεις

(Ημερομηνία)

(Υπογραφή)

## ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Γ'

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΣΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΝΤΟΜΩΝ-ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΙΟΥ ΤΟΥ ΚΑΤΑΡΡΟΪΚΟΥ ΠΥΡΕΤΟΥ (*CULICOIDES SPP.*)

### **1. ΓΙΑ ΧΡΗΣΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΖΩΩΝ**

(κατά σειρά δραστικότητας στα *C. imicola*. (Braverman, 97)

#### **1.1 BUTOX,75 (Deltamethrin)**

Οδηγίες χρήσης: Υγρό για επιχύσεις στη ράχη των ζώων.

Επανάληψη κάθε 5 εβδομάδες.

Παρατηρήσεις : Ασφαλές για το γάλα και το κρέας. Μηδενικός χρόνος αναμονής.

#### **1.2 COOPERTIX (Cyhalothrin)**

Οδηγίες χρήσης: Υγρό για επιχύσεις κατά μήκος της ράχης των ζώων.

Επανάληψη κάθε 2 εβδομάδες.

#### **1.3 ECTOPOR ( Cypermethrin)**

Οδηγίες χρήσης: Υγρό για επιχύσεις κατά μήκος της ράχης των ζώων.

Επανάληψη κάθε 2 εβδομάδες.

#### **1.4 CYPOR (Cypermethrin)**

Οδηγίες χρήσης: Υγρό για επιχύσεις κατά μήκος της ράχης των ζώων.

Επανάληψη κάθε 7 εβδομάδες.

Παρατηρήσεις : Ιδιαίτερα αποτελεσματικό στα πρόβατα.

#### **1.5 STOMOXIN-P (Permethrin)**

Οδηγίες χρήσης: Διαλυτή σκόνη σε φακέλους των 25 gr. Διάλυση 1 φακέλου σε 10 lt νερό για εξωτερικό ψεκασμό των ζώων.

Επανάληψη κάθε 1 εβδομάδα.

Παρατηρήσεις : To σκεύασμα είναι τοξικό για τις μέλισσες και τα φάρια.

### **2. ΓΙΑ ΧΡΗΣΗ ΕΠΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ, ΣΚΕΥΩΝ, ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟ-ΣΥΛΛΟΓΩΝ**

#### **2.1 IMPERATOR (Permethrin) Υγρό**

Οδηγίες χρήσης: α) 20 ml σε 1 lt νερό για ψεκασμό των χώρων και των σκευών στους σταύλους.

Επανάληψη κάθε 2 εβδομάδες.

β) 4 ml σε 40 lt νερό για ψεκασμό συλλογών υγρών λυμάτων και στάσιμων νερών γύρω από τις εγκαταστάσεις.

Παρατηρήσεις : Κατάλληλο για την καταπολέμηση των προνυμφών των εντόμων.

Τοξικό για τις μέλισσες και τα φάρια.

#### **2.2 NEPOREX (Insect Growth Regulator)**

Οδηγίες χρήσης: Σκόνη για επιφανειακή επίπαση κοπροσωρού και στρωμάτων.

Επανάληψη κάθε 2 εβδομάδες.

Παρατηρήσεις : Εμποδίζει την ανάπτυξη των προνυμφών των δίπτερων εντόμων.

#### **2.3 Άσπρισμα με ασβέστη όλων των εσωτερικών επιφανειών των εγκαταστάσεων και ιδίως των σκοτεινών και υγρών σημείων.**

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Δ'****ΈΚΘΕΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΝΤΟΜΟ-ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΠ****Ε**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ.....  
ΑΡΙΘΜ. ΠΡΩΤ.....

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΠΡΟΣ: ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΕΙΟ

ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ.....

ΤΑΧ. ΚΩΔ.....

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ.....

ΤΗΛΕΦΩΝΟ.....

**| Χρονική περίοδος εφαρμογής των μέτρων |****Μ' ζ Ι : Καταπολέμηση εντόμων σε ζώα και εκτροφές (\*)**

ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΕΙΟ	Κωδικός Αριθμός Εκτροφής	Αριθμός Παρόντων Ζώων Βοοειδές	Βοοειδές	Πρόβατα	Αίγας	Σκεύασμα που χρησιμοποιήθηκε
ΣΥΝΟΛΟ						

(\*) Τηρούνται συγκεντρωτικά στοιχεία εντομο-προστασίας για κάθε Αγροτικό Κτηνιατρείο του Νομού

**Μ' ζ ΙΙ : Καταπολέμηση εντόμων σε βιότοπους (\*)**

Δήμος/Δημοτικό Διαμέρισμα	Σύντομη περιγραφή βιότοπου	Φορέας εφαρμογής	Σκεύασμα που χρησιμοποιήθηκε

(\*) Τηρούνται συγκεντρωτικά στοιχεία για κάθε Δήμο ή Δημοτικό Διαμέρισμα του Νομού

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III**

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ**

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΤΡΟΦΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ		ΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΒΟΟΕΙΔΩΝ Αριθμός βοοειδών- μαρτύρωνεκτροφή μάρτυρες	ΕΝΤΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ Χρονικό διάστημα Από 1ης 1ου - 31ης 12ου Από 1ης 4ου - 30ης 11ου
	Πληθυσμός βοοειδών >12 Μηνών	Αριθμός εκτροφών με βοοειδή μάρτυρες		
	ΔΩΣΕΚΑΝΗΣΟΣ	9.300		
ΣΑΜΟΣ	1.200	10	5	•
ΧΙΟΣ	2.000	10	5	•
ΛΕΣΒΟΣ	10.000	10	5	•
ΈΒΡΟΣ	14.000	20	7	•
ΡΟΔΟΠΗ	20.000	20	7	•
ΞΑΝΘΗ	23.000	20	7	•
ΑΡΑΜΑ	22.000	20	7	•
ΣΕΡΡΕΣ	39.000	20	7	•
ΚΙΛΚΙΣ	23.000	20	7	•
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	62.000	20	7	•
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	15.000	20	7	•
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	19.000	20	7	•
ΠΡΕΒΕΖΑ	17.000	20	7	•
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	2.000	10	5	•
ΛΑΣΙΘΙ	65	10	5	•
ΗΛΕΙΑ	11.283	10	5	•
ΜΕΣΣΗΝΙΑ	5.704	10	5	•
ΛΑΚΩΝΙΑ	6.595	10	5	•
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	19.268	20	7	•
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	7.465	10	5	•
ΦΘΙΩΤΙΔΑ	7.968	10	5	•